

16. feb. zamogli sklicati vsi rezervisti. Do 1. mar. dobi 8 artilerijskih regimentov nove Uhacijevi kanone.

Vnanje države. Iz Italijanskega se poroča, da so sv. Oče Pij IX. zopet popolnem ozdravili in veliko romarjev iz Francoskega z veseljem sprejeli in jih v jako krepkem govoru spodbujali k stanovitosti in zaupanju v Boga. — V Berlinu, glavno mesto pruske Nemčije, prišel je veliki knez Konstantin, bratruskega carja, in je bil od nemškega cesarja in vseh ministrov sijajno sprejet; ves svet ima to kot znamenje trdne zveze med Nemčijo in Rusijo. Veliko hrupa po Nemškem dela pravda zoper nekega uradnika, ki je silnemu Bismarku očital, da se je za 2 milijona tolarjev podmitati dal. — Angleži so nemirni postali, ko so izvedeli, da je nemški cesar nek otok daleč za Ameriko v velikem morju dal od pruskih mornarjev zasesti in pristanišče za nemško brodovje delati. — Francozi trdijo v svojih novinah, da hoče Bismark prilično vso Belgijo, Holandijo in Dansko pograbiti. — Na Španjskem se ustavljajo zopet Baski in drugi predlanjskim premagani privrženci kralja Karlo-sa ter ovirajo novačenje ali nabiranje vojakov. Bati je se novega upora. — V Braziljskem cesarstvu, kder so frajnavrerji pretečena leta srčne katoliške škofo zapirali, je ljudstvo izvolilo 100 konservativnih in samo 20 liberalnih poslancev; zato ima sedaj dežela pa tudi sv. Cerква mir.

Turške homatije. Naši turkoljubi niso ne-sebični, kajti samo jednej nemškej novini na Dunaju so baje Turki plačali 50.000 franko v vzlatu, da za nje piše. Jednako podmitani so nekateri listi na Nemškem, Francoskem in celo na Ruskem (Golos). Ali vse ne pomaga Turkom nič. Turške homatije se čedalje bolj zapletajo; tisti minister Midhad-paša, ki je zadnja 2 sultana ubil in evropske poslance v Carigradu za nos vodil in se naposled vsem pogrozil, češ, da ima Turčija sedaj ustavo, ki bo mohamedanom in kristijanom pravična, bil je uni dan pred sultana pozvan, naglo ugrabljen in v ladji na visoko morje odpeljan in bržčas usmrtjen; ž njim vred je tudi turška ustava pri koncu. Od Srbov zahtevajo Turki preveč in zato so ti vse ponudbe miru zavrgli; da bi turška zastava zopet iz trdnjave v Belemgradu plapolala, tega ne trpi nobeden Srb. V Bosniji so vstaši pri Vakupu napali turško četo, ubili 1 oficirja, 30 mohamedanov in vzeli 80 volov. — Črnogoreci zahtevajo od Turkov velik kos Hercegovine ali pa boj, na katerega se močno pripravljajo. V Atene na Grškem je došel ruski poslanik Ignatijev in je bil sijajno sprejet; Grki bodo šli nad Turke, brž ko Rusi prekoračijo rumunsko mejo. Judi se selijo v sveto deželo in Jeruzalem in njo hočejo od Turkov kupiti, kar bi se lahko zgodilo. Turkom je strašna silna za denar; Judi pa so milijonarji. Rusi so z vojnimi pripravami gotovi; vojna je zbrana in orožana, kakor še nikoli poprej; tudi veliki knez Nikolaj je zopet zdrav; v 3—4 tednih pride car z carjevičem vojne ogledovat in potem se začne boj. Sedaj Rusi delajo na to, da Avstrija ali

ž njimi vred potegne zoper Turka ali pa ostane mirna. V ta namen je prišel ruski poslanec Ignatijev na Dunaj in je car svojega brata poslal k pruskemu cesarju. Tudi je ruski minister Gorčakov razposlal pismo do velevlad, naj izpovejo odločno, kaj namislijo storiti sedaj, ko je Turk vse jihove nasvete zavrgel. Odlagati se ne more več — odločiti se bo treba vsem, ali za Turka ali za Rusa.

Za poduk in kratek čas.

Iz Maribora v Solčavo in savinjsko dolino.

X. Po kosilu je prišel za nama tovariš, ki je prejšnji den v Ljubnem ostal. Moj sošolec, vrli župnik ksaverski, č. g. Krener je dal zapreči svoja bistra konjiča, ki sta kot jelena dirjala z nami proti Gornjemgradu. Cesta je dobra, dovolj široka, večjidel drži skozi gost borov gozd. Kakih 200 stopinj od ceste na strani stojijo iz močnega kamenja zidane, še dobro ohranjene stare vislice. Marsikateri hudobnež je na njih skončal svoje življenje in tako siloma pahnjen bil iz človeške družbe, v kateri ni hotel po človečje živeti. Bolj redko bi slišali o hudodelstvih, ako bi se z zločinci ostreje postopalo. Prepeljavši se skozi gozd zagledamo rodovitne njive in črez nekoliko bili smo v Gornjemgradu, ki je bil nekdanj imeniten kraj. Plemenitaš Teobald Kager in jegova žena Truta sta l. 1140. vsa svoja tukajšnja posestva darovala Bogu s tem posebnim namenom, da bi se ondi naselili menihi iz slovitega reda sv. Benedikta. Oglejski nadškof, pod katerega so spadale vse škofije do desnega brega Drave, je temu privolil in tako je bilo prvo seme vsejano za pravo pobožnost, znanstva, umetnosti in sploh za pravo krščansko omiko, katere goreči gojitelji so bili benediktinski menihi. Toda l. 1463. sta cesar Friderik IV. in papež Pij II., ki je poprej bil pri cesarju mnogo let za dvornega tajnika, osnovala novo škofijo v Ljubljani in da bi jo oskrbela z potrebnimi dohodki, sta gornjegraški samostan zatrla in vse premoženje menihov izročila ljubljanskim škofom; vse planine daleč na okrog so njihova lastnina. Do l. 1783. so vsi večjidel v Gornjemgradu prebivali in odtod pastirovali ljubljansko škofijo, 10 jih je tukaj v cerkvi pokopanih. Bilo je tukaj tudi semenišče — collegium Marianum — v katerem so se večjidel že izšolani bogoslovci in novoposvečeni mešniki pod nadzorništvom župnikovim pripravljali na dušno pastirstvo, tudi so med tem opravljali službo kaplanov pri farni cerkvi in pomagali pri velikih shodih takrat močno obiskovane svete poti pri sv. Francisku in Novi-Štifi. Poslopje na 5 voglov in 2 nadstropa zidano je obširno in veličastno, pa precej pastno in tihotno. V jednem voglu so pisarne in stanovanja c. kr. uradnikov, v drugem pa, ki se cerkve drži, imata duhovna gospoda, dekan in jegov kapelan, svoje stanovanje. Prostorna palača ima krasen mostovž.

Po njem se pride do vhoda k orglam. Cerkev je v primeri do števila tamošnjih prebivalcev prevelika; 175 črevljev je dolga, 86 visoka in 45 široka, za Marija-celjsko in Neuberško največja na Štajerskem. Nekaterim se dozdeva, da je stav posnet po velikanski baziliki sv. Petra na Vatikanu v Rimu. V znotrajnih prostorih kaže veliko zapuščenost in revšino; čemur se pa ni čuditi; škofje ljubljanski so jo nekdanj tako rekoč z nepotrebno potratu in veliko zapravljujostjo postavili, a za njeno ohranjenje in popravo poznej, ko so se za vselej v Ljubljano preselili, ne storijo ničesar več. Ubogi planinčanje pa nekaj ne morejo, nekaj pa tudi nečejo marati za popravek farne cerkve, ker imajo še 34 podružnice. In res je cerkva sv. Magdalene na pokopališču veliko bolj snažno in dostojno opravljena. Odkar je sedež škofijski za stalno v Ljubljani, je imenitnost Gornjegagrada nehala in sedaj je le navadni trg, čigar stanovniki se bavijo z vsakdanjimi opravili in rokodelstvom. Bili smo, kakor povsod, tako tudi v Gornjemgradu z odkritosrčno prijaznostjo sprejeti od župnika in dekana č. g. Lovr. Potočnika. Po večerji smo se pozno v noč pogovarjali in kratkočasili; vsaki je vedel kaj posebnega povedati. Naposled se nam začnejo po sili oči zapirati, dremanec pa opominjati, naj se za dnes „seja“ sklene, kar se je tudi zgodilo.

(Dalje prib.)

Smešničar 6. Vsaki zatoženec pri krvavi sodnji dobi svojega dohtarja kot zagovornika. Nekokrat je se prigodilo, da je tako opravilo sodnija izročila celó mlademu dohtarju. Ta se hoče prvokrat dobro skazati in se toraj skrbno pripravi ter svojega zatoženca tako izvrstno zagovarja, da porotniki tega za nekrivega spoznajo. Sedaj stopi zatoženec vesel pred dohtarja rekoč: lepo se Vam zahvalim za izvrstno zagovarjanje; niti jaz sam nisem blizu mislil, da sem res tako nedolžen!

Razne stvari.

(Samoubijstva) se grozno množijo, čem bolj duh neverstva mori čednost krščanske potrpežljivosti in skrivnost križa ljudem iz spomina trga; v Ptuj se je 18letni urarski pomočnik Oton Oblak za robec obesil, v Mariboru pa 28letni sin gostilničarja Wohlschlager-ja ustrelil, ker ga je oče v nagli jezi pred ljudmi za uho udaril.

(Obleke oropali) so krčmarskega sina v Šikolah na dravskem polju; 20letni čvrsti mladenič je šel v Starško ves prešičev kapovat; na poti ga zgrabijo 4 možki, ga zavlečejo v neko hišo in ga do kože slečejo, edine hlače si je komaj sprosil, da jib je smel pridržati in domu iti. Revez bi bil lahko zmrznil. Tako delajo turški divjaki!

(Iz Zreč) pri Konjicah se nam poroča, da je v Osredku pogorel kmet Janez Kropelj, ker je delavec v žganjariji z ognjem nepreviden bil, eden mož se je hudo opeknel pri gašenju. Hiša je vsa pogorela in posestnik ni bil zavarovan.

(Morivec lastne matere), Raimund Hacker na Dunaju bil je na smrt na vislicah obsojen.

(Šolske novosti). Maribor dobi privatno, kupčijsko šolo, šola v Laškem postane 4razredna, one na Polju, v Koprivnici in v Bučah pa 2razredne. Vse prav, toda vелеmožni gospodje deželnega šolskega sveta bi naj tudi pomislili, ali bo povsod dovolj učiteljev in denarjev! Kaj pomaga šole pomnoževati, če pa že obstoječim učiteljev manjka! Emilija Šubic je postala učiteljica v Konjicah, Johana Šmid pa učiteljica za šivanje in pletenje v Vojnuku in Novicerkvi.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali č. g. : Stoklas 11 fl. (ustn. dopl.), Kelemina 13 fl. (ustn. dopl.); — Zupančič, Lacko, Tombah, Zupanič, Kos, Košar Jan., Rojko po 11 gld.; — za letnino Vrečko Ant. 10 gld., Juvančič 1 gld.

(Dražbe 3.) 12. febr. Blaž Krvišek v Sromljih 1005 g. 13. febr. Kašpar Korenjak 8532 fl. v Konjicah; 16. febr. Juri Sinka v Trnem, Terezija Sabotič v Stoprcih 1380 fl., 17. febr. Marija Belšek v Vel. Okiču 700 fl.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

(1 Hl. = 1⁰⁰/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78 1/2 funta.)

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Turšica		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor . . .	9	10	6	30	5	10	3	60	5	30	5	10	5	—
Ptuj	8	80	6	50	5	20	3	40	5	35	5	20	5	20
Ormuž	7	32	6	17	5	70	2	92	4	80	7	80	4	88
Gradec	10	26	7	85	5	—	4	9	5	—	—	—	4	88
Celovec	9	02	7	90	5	50	3	10	5	14	4	46	5	36
Ljubljana	9	75	6	40	4	70	3	27	6	80	4	70	5	85
Varaždin	8	20	6	50	5	80	4	—	5	—	6	—	4	80
Zagreb	8	20	6	40	6	—	3	70	5	50	6	—	4	40
Dunaj	13	47	10	70	8	10	3	45	7	80	—	—	—	—
Pešt } 100 Kil.	12	85	9	25	7	40	7	72	5	70	5	—	—	—

PONUDBA.

Pri podpisnem se dobijo najzlahtnejša domača in inostranska jabelčna 5 let stara, lepo okoreninjena, čez 1 seženj visoka drevesa po 40 kr.

Tudi ima najlepše vrtné, debele, angleške, francoske, holandske jagode — 6 sadik za 1 gld.

Miha Vizjak,

posestnik in sadjerejec.

Pošta Štore.